

SIEWCA

wielkopolski

Wielkopolska
Izba Rolnicza

nr 10 (216)
październik 2022 r.

BIULETYN WIELKOPOLSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

ISSN 1642-917

Walne Zgromadzenie w Nowych Skalmierzycach

Delegaci podczas obrad Walnego Zgromadzenia

W sobotę 3 września 2022 roku odbyło się jedenaste w VI kadencji samorządu rolniczego (obejmującej lata 2019–2023) posiedzenie Walnego Zgromadzenia Wielkopolskiej Izby Rolniczej. Na obrady do Nowych Skalmierzyc w powiecie ostrowskim przybyło 36 delegatów, w związku z czym komisja skrutacyjna potwierdziła, że Walne Zgromadzenie było zdolne do podejmowania prawomocnych uchwał. Obradom przewodniczył wiceprezes Zbigniew Stajkowski, a sekretarzem obrad został wybrany członek zarządu Jerzy Kostrzewa.

W pierwszej części posiedzenia przybyli delegaci wzięli udział w konferencji dotyczącej uprawy soi, przeglądzie plantacji demonstracyjnej oraz pokazach prac polowych odbywających się w ramach organizowanego już po raz piąty, we współpracy z gospodarstwem rolnym Jana Chlasty, Wielkopolskiego Święta Soi. W drugiej części obrad Walne Zgromadzenie przyjęło dwie uchwały, cztery stanowiska i pięć wniosków do dalszej realizacji przez zarząd WIR.

Uchwałę nr 1 podjęto w związku ze zmianami osobowymi w Komisji do Spraw Kobiet i Rodziny w Środowisku Wiejskim oraz wnioskiem prze-

wodniczącej tej komisji złożonym na poprzednim Walnym Zgromadzeniu. Po zmianach Komisja składa się z następujących 10 osób: Urszula Bigos, Adam Kachniarz, Dorota Kosowska, Anna Majer, Justyna Mania, Jolanta Nawrocka, Janusz Popiół, Barbara Szczurek, Szymon Tomaszewski i Michał Wróblewski.

W uchwale nr 2 Walne Zgromadzenie WIR wyraziło zgodę na zaciągnięcie przez zarząd Wielkopolskiej Izby Rolniczej zobowiązania w ramach umowy z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zawartej w celu realizacji działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, poddziałania 1.1. „Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności”, którego źródłem finansowania pozostaje Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Podjęcie tej uchwały było niezbędne do uruchomienia szkoleń na temat bioróżnorodności, które Wielkopolska Izba Rolnicza będzie od jesieni realizować w konsorcjum z piętnastoma wojewódzkimi ośrodkami doradztwa rolniczego. Już dziś

Podczas Walnego Zgromadzenia podjęto dyskusję na temat krajowych źródeł białka, walarów soi, stosowania środków ochrony roślin oraz sytuacji na rynku trzody chlewnej. Efektem tej dyskusji było przyjęcie przez Walne Zgromadzenie czterech stanowisk

serdecznie zapraszamy do udziału w tych szkoleniach – szczegóły w biurach powiatowych WIR.

W kolejnym punkcie Walnego Zgromadzenia podjęto dyskusję na temat krajowych źródeł białka, walarów soi, stosowania środków ochrony roślin oraz sytuacji na rynku trzody chlewnej. Efektem tej dyskusji było przyjęcie przez Walne Zgromadzenie czterech stanowisk:

- 1) Stanowiska w sprawie jednolitych standardów w zakresie płodów rolnych produkowanych na terenie Unii Europejskiej i tych sprowadzanych spoza Unii,
- 2) Stanowiska w sprawie promowania krajowych źródeł białka,
- 3) Stanowiska w sprawie projektu redukcji stosowania środków ochrony roślin,
- 4) Stanowiska w sprawie dramatycznej sytuacji na rynku trzody chlewnej.

W końcowej części obrad Walne Zgromadzenie przyjęło pięć wniosków zgłoszonych przez rady powiatowe:

1. Rada Powiatowa w Jarocinie – wniosek o wystąpienie do Mini-

sterstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z pismem w sprawie przeprowadzenia akcji informacyjnej wśród rolników na temat obowiązków, jakie będą musieli spełnić w nowej perspektywie. Są to na przykład:

- utrzymanie okrywy roślinnej na 80% gruntów ornych w terminie od 1 listopada do 15 lutego,
- w przypadku gospodarstw powyżej 10 ha prowadzenie co najmniej 3 różnych upraw, przy czym uprawa dominująca nie może zajmować więcej niż 65% powierzchni,
- przeznaczenie 4% gruntów na obszary nieprodukcyjne – ugory lub 7% na międzyplony/uprawy wiążące azot; obecnie rolnicy przygotowują się do jesiennych siewów zbóż; nie ma na tę chwilę szczegółowych rozporządzeń dotyczących warunków otrzymania dopłat bezpośrednich, w związku z czym rolnicy nie mają dostępu do wymagań, jakie będą musieli spełnić, aby otrzymać podstawową stawkę dopłat szacowaną na około 118 euro.

> dokończenie na str. 2

2. Rada Powiatowa w Koninie – wniosek o wystąpienie o prawne umożliwienie rolnikom przejazdu po drogach publicznych kombajnami przy udziale pojazdów (np. ciągników) pilotujących. Pojazd taki byłby wyposażony w światła ostrzegawcze.

3. Rada Powiatowa w Środzie Wielkopolskiej – wniosek o zajęcie się problemem, jaki wynika z ciągnięcia nowej trasy kolei szybkiego ruchu w powiecie średzkim. Rolnicy domagają się, aby wnioskować o rozliczenie za zabrany grunt na zasadzie: grunt rolnika za grunt z zasobów KOWR, hektar do hektara, jednocześnie wnosząc, aby grunty te były zlokalizowane maksymalnie 20 km od gospodarstwa rolnika.

4. Rada Powiatowa w Środzie Wielkopolskiej – wniosek o zwiększenie

> *dokończenie ze str. 1*

szczenia limitu opłaty za świadectwa na sprzedaż trzody chlewnej z 40 zł za 50 szt. do 40 zł za 200 szt.

5. Rada Powiatowa we Wrześni – wniosek w sprawie wprowadzenia interwencyjnych dopłat do zakupu nawozów azotowych. Zmiana dotyczy terminu, od którego byłaby możliwość rozliczania faktur za zakupiony nawóz. Rada Powiatowa WIR we Wrześni stoi na stanowisku, że interwencyjne dopłaty do nawozów azotowych powinny być liczone do faktur zakupionych od 1 lipca br., gdyż bardzo duża liczba rolników już w miesiącach letnich (lipiec i sierpień) zaopatrzyła się w nawozy.

Na koniec obrad Walnego Zgromadzenia zarząd Wielkopolskiej Izby Rolniczej uroczysto przekazał Zygmuntowi Wiśniewskiemu – przewodniczącemu RP WIR w Złotowie, Brązową Odznakę KRIR nadawaną przez Kapitułę Odznaczeń Krajowej Rady Izb Rolniczych osobom zasłużonym dla samorządu rolniczego.

Przewodniczącemu RP WIR w Złotowie, Brązową Odznakę KRIR nadawaną przez Kapitułę Odznaczeń Krajowej Rady Izb Rolniczych osobom zasłużonym dla samorządu rolniczego. Pan Zygmunt podziękował zarządowi WIR za zawniaskowanie do KRIR o tę odznakę i stwierdził, że jest to miły akcent na koniec jego kadencji w Wielkopolskiej Izbie Rolniczej.

Po wyczerpaniu porządku obrad delegaci wzięli udział w degustacji potraw przygotowanych z soi w ramach konkursu kulinarnego „Nasze regionalne bogactwo na stoły! Soja” oraz z wieprzowiny w ramach konkursu kulinarnego na najlepszą potrawę z wieprzowiny realizowanego w ramach zadania „Smacznie i zdrowo z polską wieprzowiną”.

Opracowanie Grzegorz WYSOCKI

Fot. Grzegorz Wysocki

Zarząd Wielkopolskiej Izby Rolniczej wręczył Zygmuntowi Wiśniewskiemu – Przewodniczącemu RP WIR w Złotowie Brązową Odznakę KRIR, nadawaną przez Kapitułę Odznaczeń Krajowej Rady Izb Rolniczych osobom zasłużonym dla samorządu rolniczego

Stanowisko w sprawie jednolitych standardów w zakresie płodów rolnych produkowanych na terenie Unii Europejskiej i tych sprowadzanych spoza Unii

Wielkopolska Izba Rolnicza, jako ustawy reprezentant rolników, wyraża głębokie zaniepokojenie jakością płodów rolnych, które napływają do nas z Ukrainy. Aktualnie Polska wspiera Ukrainę w eksporcie płodów rolnych, zwłaszcza zbóż. Jednocześnie Ukraina nie jest jeszcze członkiem Unii Europejskiej i tym samym ukraińskich rolników nie obowiązują przepisy unijne, natomiast polscy rolnicy muszą funkcjonować i produkować zgodnie ze standardami ustalonymi w ramach wspólnego rynku przez Komisję Europejską. Wiąże się to między innymi z ograniczeniami stosowania wielu substancji czynnych w ochronie zbóż i kukurydzy. Takie standardy

produkcyjne nie obowiązują w Ukrainie. Skoro Unia Europejska uznała te substancje za trujące dla ludzi i zwierząt, nie wolno dopuścić, aby płody rolne wyprodukowane z ich udziałem trafiały do Polski. Niedopuszczalna jest sytuacja, w której te same środki chemiczne stosowane w Polsce są trujące, natomiast stosowane w Ukrainie trujące nie są. To ma znaczący wpływ na niższe koszty produkcji w tym regionie w porównaniu z kosztami produkcji w Polsce i innych krajach Unii. W związku z tym polskie zboża lub kukurydza nie są w stanie konkurować z ukraińskim importem.

Po drugie, istnieje niebezpieczeństwo sanitarne wynikające z pozosta-

łości substancji czynnych w zbożu, co zagraża zdrowiu konsumentów. Działania wojenne w Ukrainie z pewnością wpłynęły na fakt ograniczenia działania, ze zrozumiałych względów, służb analogicznych do polskiej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. W związku z powyższym, zdaniem wielkopolskiego samorządu rolniczego należy przeprowadzić obowiązkowe badania zbóż sprowadzonych do Polski z Ukrainy na koszt podmiotów handlujących. Koszty tych badań będą niewspółmiernie niskie z zyskami firm importującymi zboże, a polski nabywca będzie miał pewność co do jakości sprowadzonego zboża. Skoro w zakresie rolnictwa

Unia Europejska nie zamierza odstąpić od planów ekologizacji rolnictwa, to konieczne jest stosowanie tych samych przepisów całościowo i wobec każdej żywności pojawiającej się na rynku europejskim. W związku z naszymi obawami zwracamy się z wnioskiem o podjęcie działań mających na celu zabezpieczenie interesów ekonomicznych polskich rolników oraz bezpieczeństwa sanitarnego konsumentów. Każda partia zboża, która przekracza polską granicę, powinna zostać szczegółowo zbadana pod kątem pozostałości substancji czynnych oraz standardów produkcji stosowanych przez ukraińskich rolników.

Stanowisko w sprawie promowania krajowych źródeł białka

Wielkopolska Izba Rolnicza przy współpracy z gospodarstwem rolnym Jana Chlasty z Nowych Skalmierzyc cyklicznie organizuje Wielkopolskie Święto Soi. Głównym założeniem projektu jest promowanie uprawy odmian tej cennej rośliny białkowej bez modyfikacji genetycznej.

Soja to jednoroczna roślina strączkowa z rodzaju bobowatych pochodząca z południowo-wschodniej Azji. Jej właściwości znane są od setek lat. Najprawdopodobniej jako pierwsi zaczęli ją uprawiać Chińczycy. Jest ceniona ze względu na dużą zawartość pełnowartościowego białka, witamin i soli mineralnych. Właśnie

ze względu na dużą wartość odżywczą znalazła szerokie zastosowanie w przemyśle spożywczym oraz w żywieniu zwierząt. Soja jest rośliną oleistą. Produktem ubocznym przy produkcji oleju jest śruta, którą najwięksi producenci soi sprzedają z dużym zyskiem między innymi do Polski. Nasz roczny import tej śruty wynosi około 2,6 mln ton, a jego wartość to ponad 4 mld zł. Śruta ta stanowi prawie 71% białka roślinnego wykorzystywanego w naszym kraju w żywieniu zwierząt.

Wiele przemawia za tym, aby soja w Polsce była uprawiana na większą skalę. Uprawa soi pozytywnie wpływa na glebę, poprawiając jej właściwo-

ści fizyczno-chemiczne, zwiększając zawartość próchnicy i łamiąc niekorzystny płodozmienn. Do produkcji soi zużywa się nawet 4–5 razy mniej wody niż do produkcji zbóż, w tym kukurydzy. Uprawa soi nie wymaga wiele (lub nawet wcale) tak drogich dziś nawozów azotowych – soja, dzięki współpracy z bakteriami brodawkowymi *Bradyrhizobium japonicum*, może zasymilować z powietrza niezbędną jej do rozwoju ilość tego pierwiastka.

Ponadto soja, podobnie jak inne motylkowe, jest cennym przedplonem. Pozostawia po sobie dobre stanowisko, ze względu na duże ilości masy organicznej z resztek późniejszych

oraz azot zawiązany w glebie przez bakterie brodawkowe, którego ilość waha się w przedziale 40–100 kg/ha, w zależności od stanowiska.

Uprawa soi w Polsce jest dotowana, ponieważ jest ona rośliną wysokobiałkową. Dzięki temu opłacalność uprawy soi jest większa niż w przypadku zbóż (w tym kukurydzy). Wynik finansowy przy wydajności 3,5 ton ziarna to z dopłatami ponad 5 tys. zł. To pokazuje potencjał, jaki w niej drzemie. Przykładowa kalkulacja opłacalności uprawy soi, przygotowana przez Wielkopolską Izbę Rolniczą, znajduje się w załączonej tabeli.

Mimo to produkcja soi w Polsce w ostatnim okresie kształtowała się na niskim poziomie. W kolejnych latach było to:

- 2018 r. – 16 500 ha,
- 2019 r. – 21 000 ha,
- 2020 r. – 21 501 ha, w tym 678 ha w Wielkopolsce,
- 2021 r. – 25 547 ha, w tym 552 ha w Wielkopolsce,
- 2022 r. – 48 195 ha, w tym 905 ha w Wielkopolsce.

Sytuacja jest tym bardziej zaskakująca, że mamy w Polsce wszystko, co potrzebne jest do upraw soi:

- rynek – przemysł paszowy i przetwórczość z chęcią używają polskiej soi,
- skup – coraz więcej punktów na terenie kraju skupuje soję,
- agrotechnika – rozwija się,
- dopłaty do roślin wysokobiałkowych – dzięki nim opłacalność uprawy soi jest wyższa niż w przypadku wielu innych popularnych roślin,

■ środki ochrony roślin – zarejestrowano więcej środków ochrony roślin dla soi niż dla grochu, łubinów i bobiku razem wziętych,

■ warunki atmosferyczne zaczynają sprzyjać uprawie soi – ocieplenie klimatu i wydłużenie okresu wegetacji pozwala, przy zastosowaniu odpowiednich odmian, z powodzeniem uprawiać soję w naszym kraju.

Ostatnie miesiące pokazały, jak łatwo można przerwać łańcuch dostaw surowców z importu. Soi nie da się łatwo zastąpić innymi roślinami, chociażby z tego powodu, że na osiem kwasów egzogennych, czyli takich, których my i hodowane przez nas zwierzęta muszą dostarczać organizmowi wraz z pokarmem, soja ma aż pięć. Zdaniem ekspertów do częściowego zapewnienia bezpieczeństwa kraju pod względem własnych upraw soi konieczne jest szybkie przeznaczenie pod jej uprawę co najmniej 100 tys. ha, a docelowo 500 tys. ha.

Kalkulacja opłacalności uprawy soi	
Koszty	zł/ha
materiał siewny	672,90
nawożenie	2030,40
środki ochrony roślin	360,00
adiuwant	189,00
praca ciągnika	1108,50
zbiór kombajnem	822,90
koszty ogólnogospodarcze	1088,90
RAZEM KOSZTY	6272,60
Przychody	zł/ha
sprzedaż ziarna (3,5 t × 2750)	9625,00
suma dopłat	1740,20
RAZEM PRZYCHODY	11 365,20
WYNIK FINANSOWY	5092,60

Źródło: wyliczenia własne WIR

W związku z powyższym Wielkopolska Izba Rolnicza apeluje o promowanie uprawy soi non-GMO w celu zwiększenia dostępności tego krajowego źródła białka roślinnego, tak cennego w żywieniu

zwierząt. Zwracamy się również do decydentów w wnioskiem o zwiększenie puli środków oraz stawek dopłat do uprawy soi, co powinno zachęcić rolników do podejmowania tej uprawy.

Stanowisko Walnego Zgromadzenia Wielkopolskiej Izby Rolniczej w sprawie projektu redukcji stosowania środków ochrony roślin

Wielkopolska Izba Rolnicza jest głęboko zaniepokojona planowaną przez Komisję Europejską redukcją stosowania środków ochrony roślin, która w założeniach ma wynieść aż 50%. Nasze szczególne zastrzeżenia budzi fakt, że poziom tej redukcji ma być taki sam dla wszystkich krajów członkowskich – bez względu na poziomy wyjściowe ilości stosowanych chemicznych środków ochrony roślin. Według wyliczeń średni poziom stosowania pestycydów w Polsce wynosi około 2,5 kg/ha, podczas gdy na przykład w Holandii jest to aż 9 kg/ha. Naszym zdaniem przy narzucaniu celów redukcyj-

nych muszą zostać wzięte pod uwagę poziomy referencyjne w poszczególnych krajach Unii Europejskiej oraz specyfika produkcji rolniczej. Tak duża i szybka redukcja zużycia pestycydów spowoduje, nie tylko w Polsce, spadek ilości oraz jakości produkcji rolniczej. Zwiększone będą również koszty tej produkcji, a gospodarstwa będą musiały podjąć intensywne działania inwestycyjne w celu zastąpienia stosowanych pestycydów poprzez narzędzia oraz maszyny i urządzenia służące do stosowania metod rolnictwa precyzyjnego. Te działania w szczególności mogą uderzyć w większe rodzin-

ne gospodarstwa towarowe, których produkcja nastawiona jest na zaspokojenie potrzeb rynku żywnościowego, w tym także na eksport. W dużej mierze odczuje to rolnictwo wielkopolskie. W obecnej sytuacji gospodarczej oraz politycznej, związanej z wojną w Ukrainie, kiedy to bezpieczeństwo żywnościowe świata jest zagrożone, powinniśmy unikać wszelkich działań, których efektem może być spadek produkcji żywności. Jako rolnicy rozumiemy konieczność odchodzenia od intensywnych metod produkcji rolniczej i nadmiernego stosowania pestycydów. Musi być to jednak proces roz-

łożony w czasie z zapewnionymi odpowiednimi środkami finansowymi oraz działaniami edukacyjnymi i informacyjnymi skierowanymi do rolników. W związku z powyższym popieramy działania ministra rolnictwa i rozwoju wsi sprzeciwiające się tak radykalnym i szybkim działaniom, które są bardzo niekorzystne dla polskich i wielkopolskich rolników. Doceniamy również starania mające na celu budowę koalicji państw dla stopniowego wprowadzania proponowanych zmian, według sprawiedliwych zasad opartych na racjonalnych założeniach pozabawionych ideologii.

Stanowisko w sprawie dramatycznej sytuacji na rynku trzody chlewnej

Aktualnie wszyscy uczestnicy rynku z ogromnym niepokojem przyglądają się trudnej sytuacji ekonomicznej. Horrendalnie wysokie ceny nawozów, paliw czy energii sprawiają, że wszyscy z ogromnym niepokojem patrzą na coraz to trudniejszą sytuację polskich rolników. Do tego dochodzą stale rosnące ceny pasz, zbóż oraz innych środków do produkcji rolnej. Analizy i notowania prowadzone systematycznie przez Wielkopolską Izbę Rolniczą wskazują na spadek rentowności w wielu gałę-

ziach rolnictwa. Niestety, w szczególności dramatycznej sytuacji od dłuższego już czasu znajdują się producenci trzody chlewnej.

Walne Zgromadzenie Wielkopolskiej Izby Rolniczej alarmuje władze państwa polskiego o krytycznej sytuacji, jaka panuje na rynku trzody chlewnej. Trwa od ponad roku i nie jest zjawiskiem chwilowym, a staje się początkiem upadku tego kierunku produkcji rolniczej.

Nasze województwo charakteryzuje się bardzo wysokim poziomem

kultury rolnej, jak również koncentracją hodowli – w szczególności trzody chlewnej, która jest głównym źródłem dochodów niejednego gospodarstwa rolnego w Wielkopolsce. W Polsce od początku 2021 roku do 5 lipca br. zlikwidowanych zostało blisko 43 tys. stad trzody chlewnej – oznacza to, że w tym okresie dziennie likwidowanych było około 76 stad. Jednym z głównych powodów zamykania gospodarstw był rozprzestrzeniający się wirus afrykańskiego pomoru świń. W 2021 roku

odnotowano w Polsce 124 ogniska ASF – w Wielkopolsce wystąpiło wtedy 9 ognisk afrykańskiego pomoru świń. W wyniku wystąpienia wszystkich ognisk ASF utylizacji zostało poddanych 42 559 zwierząt. W roku bieżącym potwierdzono występowanie 13 ognisk ASF w całym kraju – niestety ponad połowę z nich (7) stwierdzono w Wielkopolsce – zagłębiu trzody chlewnej. Według danych Agencji Restrukturyzacji

> dokończenie na str. 4

> *dokończenie ze str. 3*

i Modernizacji Rolnictwa w ostatnim kwartale w Wielkopolsce ubyto aż 86 022 świń.

Na rynku trzody chlewnej ASF nie jest jedynym problemem. Producenci trzody muszą się także mierzyć z brakiem opłacalności tego kierunku produkcji. Lawinowo rosną, niestety, koszty produkcji. Z analiz i kalkulacji regularnie prowadzonych przez Wielkopolską Izbę Rolniczą wynika, iż od wielu miesięcy producenci trzody chlewnej do każdej sprzedanej sztuki dokładają blisko 100 zł, w zależności od wielkości stada oraz technologii produkcji. W szczególności spada rentowność produkcji w małych gospodarstwach, a jakiegokolwiek zyski pojawiają się przy produkcji ponad 400–500 szt. Obecnie wprawdzie ceny oferowane przez skupy ruszyły powoli w górę i zaczęły przekraczać 8 zł/kg, jednakże nadal jeszcze daleko do opłacalności tego kierunku produkcji. Na przestrzeni dwóch lat wzrosły koszty koncentratów paszowych, np. T. Starter, T. Grower czy T. Finisher o ponad 40%. Wielu rolników pro-

wadzi jeszcze hodowlę, ponieważ ma zobowiązania z tytułu umów dotacyjnych z ARiMR.

Produkcja trzody chlewnej w całej Europie – poza Hiszpanią – spada, w związku z tym podaż jest ograniczona, a jednocześnie kończą się zapasy mięsa wieprzowego, które nie zostały wyeksportowane do Chin. Taka sytuacja może doprowadzić do tego, iż zabraknie mięsa wieprzowego na półkach sklepowych, a jego cena będzie rosła.

Równowaga rynkowa jest zachwiana przez tucze kontraktowe. Ich rosnąca skala powoduje, że rolnicy oraz ubojnie i masarnie operujące na wolnym rynku mają coraz gorsze warunki do funkcjonowania.

Dodatkowo 11 sierpnia br. weszło w życie rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które znacząco podnosi stawki opłat, między innymi za wystawianie świadectw weterynaryjnych. Wielkopolska Izba Rolnicza wystosowała niezwłocznie pismo do wicepremiera, ministra rolnictwa i rozwoju wsi Henryka Kowalczyka, w którym apeluje o wstrzymanie tych oraz innych podwyżek dotyczących opłat weteryna-

ryjnych płaconych przez rolników. Nowy cennik oznacza podwyżki nawet o 1000%, które w tak dużej skali uderzą przede wszystkim w mniejsze gospodarstwa rolne oraz takie, które dokonują uboju na użytek własny. W tak niestabilnej sytuacji gospodarczej, politycznej oraz ekonomicznej wdrożenie tak wysokich podwyżek dla rolników jest niezasadne i nieracjonalne, a sposób ich wprowadzenia rodzi duże niepokoje wśród rolników prowadzących produkcję zwierzęcą. Niestety, wszystkie te czynniki doprowadziły do znaczących podwyżek cen wieprzowiny na półkach sklepowych.

Walne Zgromadzenie Wielkopolskiej Izby Rolniczej uważa, iż obecna sytuacja panująca na rynku trzody chlewnej jest dramatyczna. Apelujemy do rządu RP i parlamentarzystów o pilne pochylenie się nad problemami polskiego rolnictwa i podjęcie zdecydowanych i konkretnych działań dla jego wsparcia. Dotychczas oferowane formy pomocy są niewystarczające i wybiórcze, nieadekwatne do skali występującego problemu. Apelujemy o wprowadzenie na stałe mechanizmu dopłat do macior i pro-

dukcji w cyklu zamkniętym. Ten program bardzo dobrze został przyjęty przez rolników, ponieważ daje poczucie niewielkiej, ale jednak znaczącej stabilności rynkowej. Wspiera również polskie gospodarstwa rodzinne. Uważamy, że ten mechanizm należałoby wzmocnić poprzez zaliczenie polskich ras świń, takich jak PBZ i WBP, do ras lokalnych i stosowanie podobnych dopłat jak w przypadku rasy złotnickiej pstrej. Mięso polskich ras jest wysoko oceniane jako mięso o wybitnych walorach gastronomicznych. Uważamy, że niezbędne jest podjęcie rozmów z sieciami detalicznymi w celu zaprzestania wykorzystywania wieprzowiny jako narzędzia konkurencji niskimi cenami. Potrzebna jest również celowana kampania edukacyjna i marketingowa skierowana do konsumentów, uświadamiająca im, że kupując produkty wieprzowe po zaniżonych cenach, akceptują niską jakość surowca i technologie przemysłowe, które są wysoce szkodliwe dla środowiska i rodzinnych gospodarstw rolnych.

W związku z powyższym postulujemy o wprowadzenie zasadnych rozwiązań.

Krajowy Plan Strategiczny zatwierdzony

Komisja Europejska zatwierdziła polski Krajowy Plan Strategiczny, który będzie regulował przyznawanie środków finansowych dla rolników w latach 2023–2027. Wielkopolska Izba Rolnicza wielokrotnie zgłaszała swoje uwagi do tego planu oraz zasadnicze zastrzeżenia, dotyczące między innymi zbyt niskiego poziomu finansowania oraz rosnących wobec rolników wymagań związanych z ochroną środowiska i klimatu.

Nie czekając na formalne zatwierdzenie tego planu, rozpoczęliśmy serię publikacji dotyczących poszczególnych mechanizmów wsparcia. Te publikacje znajdują Państwo na naszej stronie internetowej w zakładce „Nowa Wspólna Polityka Rolna”. To, co najważniejsze w KPS, podsumowujemy poniżej.

1. Podstawowe dopłaty bezpośrednie.

- płatność podstawowa – około 118 euro,
- uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodów – do 30 ha dla gospodarstw do 300 ha około 40 euro,
- uzupełniające wsparcie dla młodych rolników – około 61 euro.

To daje w przeliczeniu na złotówki: około 742 zł na pierwsze 30 ha

oraz 554 zł na każdy kolejny hektar do 300 ha. Młody rolnik dostanie dodatkowo 286 zł. Jak widzimy, znika dopłata za zazielenienie. Część z zasad dotyczących zazielenienia przechodzi do nowej warunkowości – rolnik będzie musiał je spełniać, a część do ekoschematów, czyli dobrowolnych jednorocznych zobowiązań, za które będzie można pozyskać dodatkowe środki finansowe pod warunkiem wykonywania określonych działań. W efekcie bezpośrednio płatności, które rolnik otrzyma, będą na poziomie około 70% płat-

ności, które otrzymywał do tej pory w ramach PROW.

2. Ekoschematy.

Suma uzyskanych finalnie dopłat będzie zależała od dobrowolnych, dodatkowych zobowiązań, które rolnik będzie realizował na danej działce. Te ekoschematy to:

- Obszary z roślinami miododajnymi;
- Rolnictwo węgłowe i zarządzanie składnikami odżywczymi:
  - Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt,

- Międzyplony ozime/wsiewki śródplonowe,
- Zróżnicowana struktura upraw,
- Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia – wariant podstawowy i wariant z wapnowaniem,
- Wymieszanie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od aplikacji,
- Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo,
- Uprozczone systemy uprawy,
- Wymieszanie słomy z glebą;

Interwencja	Rolnictwo węgłowe										Retencjonowanie wody na TUZ	Integrowana Produkcja	Biologiczna ochrona upraw	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Obszary z roślinami miododajnymi	N	N	N	N	T*	N	N	N	N	N	N	N	N	N
Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	W	N	N
Międzyplony ozime / Wsiewki śródplonowe	N	N	T	T	T	N	N	N	N	N	N	N	N	T
Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia (GO i TUZ)	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	T
Zróżnicowana struktura upraw	T*	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	T
Wymieszanie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od aplikacji	N	N	N	T	T	T	N	N	N	N	N	N	T	T
Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo (GO i TUZ)	N	T	N	T	T	N	T	T	T	N	N	N	T	T
Uprozczone systemy uprawy	N	N	N	T	T	N	T	T	T	N	N	N	T	T
Wymieszanie słomy z glebą	N	N	N	T	T	N	N	N	N	N	N	N	T	T
Retencjonowanie wody na TUZ	N	W	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
Przewodzenie produkcji rolnej w systemie Integrowanej Produkcji Rolnej	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N
Biologiczna ochrona upraw	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N

Źródło: materiały szkoleniowe CDR Brwinów

Interwencja	Płatność w zł	1 ha	Rolnictwo węgłowe											
			1	2	3	4a	4b	5	6	7	8	8	10	11
Płatność w zł	za 1 ha	1 198,09	300,00	500,00	100,00	300,00	300,00	200,00	300,00	400,00	200,00	281,04	1 300,09	400,49
Obszary z różnicami międzydziałowymi		1 198,09					*300							
Intensywne użytkowanie TŁZ z obsadą zieloną	500,00				100	300			300			281,04		
Miękkolny odmas / Waleki brzoźkowe	500,00				100	300	300							400,49
Dzyszenie i przetrząskanie gleby nasadzeń (GO i TŁZ)	100,00		500	500			300	200	300	400	200	281,04		400,49
Dzyszenie i przetrząskanie gleby nasadzeń (GO i TŁZ) z wprowadzeniem	300,00		500	300			300	200	300	400	200	281,04		400,49
Zróżnicowana struktura upraw	300,00	*1 198,09		500	100	300		200	300	400	200		1300,09	400,49
Wymieszanie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od aplikacji	200,00				100	300	300						1300,09	400,49
Stosowanie płynnych nawozów naturalnych (w tym metodami nie rozpryskowego (GO i TŁZ)	300,00		500			100	300	300		400			1300,09	400,49
Uprząskanie systemy uprawy	400,00					100	300	300		300			1300,09	400,49
Wymieszanie słomy z glebą	200,00					100	300	300					1300,09	400,49
Retencjonowanie wody na TŁZ	281,04						100	300						
Prowadzenie produkcji rolnej w systemie Integrowanej Produkcji Rolnej	1 300,09						300	200	300	400	200			
Biologiczna ochrona upraw	400,49			500	100	300	300	200	300	400	200			

Źródło: materiały szkoleniowe CIR Brwinów

- Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych;
  - Dobrostan zwierząt;
  - Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin;
  - Biologiczna ochrona upraw.
- Ekoschematy będzie można łączyć z sobą na jednej działce. To znaczy, że rolnik będzie mógł wnioskować o, na przykład, dopłatę za opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia oraz wymieszanie słomy z glebą na tej samej działce. Tabela ilustruje

je możliwość łączenia ekoschematów oraz wysokość dopłat.

3. Dopłaty do produkcji.

Bez większych zmian pozostają dopłaty do poszczególnych kierunków produkcji rolniczej. Poniżej przedstawiamy ich stawki.

- Wsparcie dochodów związane z produkcją do krów – płatność roczna do sztuki zwierzęcia. Szacunkowa wysokość stawki: około 96 euro/szt.
- Wsparcie dochodów związane z produkcją do młodego bydła –

- płatność roczna do sztuki zwierzęcia. Szacunkowa wysokość stawki: około 74–76 euro/szt.
- Wsparcie dochodów związane z produkcją do owiec – płatność roczna do sztuki zwierzęcia, jednolita w całym kraju. Szacunkowa wysokość stawki: około 26 euro/szt.
- Wsparcie dochodów związane z produkcją do kóz – płatność roczna do sztuki zwierzęcia, jednolita w całym kraju. Szacunkowa wysokość stawki: około 11 euro/szt.
- Wsparcie dochodów związane z produkcją do buraków cukrowych – płatność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy buraków cukrowych. Szacunkowa wysokość stawki: około 301 euro/ha.
- Wsparcie dochodów związane z produkcją do ziemniaków skrobiowych – płatność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych. Szacunkowa wysokość stawki: około 249 euro/ha.
- Wsparcie dochodów związane z produkcją do roślin pastewnych – płatność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy roślin pastewnych. Szacunkowa wysokość stawki: około 103 euro/ha.
- Wsparcie dochodów związane z produkcją do roślin strączkowych na ziarno – płatność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy roślin strączkowych na ziarno. Szacunkowa wysokość stawki: około 204 euro/ha.
- Wsparcie dochodów związane z produkcją do pomidorów – płatność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy pomidorów. Szacunkowa wysokość stawki: 550 euro/ha.
- Wsparcie dochodów związane z produkcją do truskawek – płat-

ność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy truskawek. Szacunkowa wysokość stawki: około 271 euro/ha.

- Wsparcie dochodów związane z produkcją do chmielu – płatność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy chmielu. Szacunkowa wysokość stawki: około 435 euro/ha.
  - Wsparcie dochodów związane z produkcją do lnu – płatność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy lnu. Szacunkowa wysokość stawki: około 101 euro/ha.
  - Wsparcie dochodów związane z produkcją do konopi włóknistych – płatność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy konopi. Szacunkowa wysokość stawki: około 29 euro/ha.
4. W drugim filarze finansowane będą: rolnictwo ekologiczne, programy rolno-środowiskowe, inwestycje – w większości na zasadzie instrumentów zwrotnych, dopłaty do ubezpieczeń rolniczych oraz program Lider.

Obecnie Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi będzie pracować nad szczegółowymi rozporządzeniami dotyczącymi działań finansowanych w ramach KPS. Przypominamy, że główny akcent położony będzie na ekoschematy, a wśród nich na dobrostan zwierząt oraz rolnictwo węgłowe. O tych zagadnieniach będziemy również mówić podczas szkoleń „Ochrona różnorodności biologicznej w warunkach produkcji rolnej” realizowanych w ramach konsorcjum z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie. Poniżej przedstawiamy harmonogram tegorocznych szkoleń. Zapraszamy serdecznie do udziału i zapisów.

Opracowanie Andrzej PRZEPIÓRA, Aleksander POZNAŃSKI

Lp.	Powiat	Data	Godziny	Miejsce szkolenia
1.	kępiński	11.10.2022	8.30–15.00	Baranowska Chata, Baranów
2.	śremski	12.10.2022	8.30–15.00	świątelnia wiejska, Nowieczek
3.	złotowski	13.10.2022	8.30–15.00	ul. Zwycięstwa 51, Tarnówka
4.	jarociński	18.10.2022	8.30–15.00	sala wiejska, Żerków
5.	obornicki	19.10.2022	8.30–15.00	Gminny Ośrodek Kultury, Ryczywół
6.	kościański	20.10.2022	8.30–15.00	świątelnia wiejska, Bielewo
7.	ostrowski	25.10.2022	8.30–15.00	sala wiejska, Wtórek
8.	pleszewski	26.10.2022	8.30–15.00	sala widowiskowa, Dobrzyca
9.	kolski	27.10.2022	8.30–15.00	Sokołowo 29, Sokołowo
10.	krotoszyński	08.11.2022	8.30–15.00	ul. Floriańska 18, Koźmin Wielkopolski
11.	wrzesiński	14.11.2022	8.30–15.00	Pałac Reymonta, Kołaczkowo
12.	jarociński	15.11.2022	8.30–15.00	sala wiejska, Wola Książęca
13.	chodzieski	15.11.2022	8.30–15.00	MGOK, Margonin
14.	kaliski	17.11.2022	8.30–15.00	Restauracja ADM, Janków Pierwszy
15.	gnieźnieński	21.11.2022	8.30–15.00	świątelnia wiejska, Łągiewniki Kościelne
16.	średzki	22.11.2022	8.30–15.00	świątelnia wiejska, Olszewo
17.	poznański	24.11.2022	8.30–15.00	hotel i restauracja Aleksandra, Pobiedziska
18.	szamotulski	29.11.2022	8.30–15.00	ul. Łąkowa 2A, Otorowo
19.	koniński	30.11.2022	8.30–15.00	gospodarstwo agroturystyczne „Zagroda Borowo”, Borowo
20.	jarociński	01.12.2022	8.30–15.00	restauracja Impresja, Bachorzew
21.	śląpecki	06.12.2022	8.30–15.00	Urząd Miasta, sala narad, Słupca

Wydawca: Wielkopolska Izba Rolnicza
Rada Programowa: Zarząd WIR
Redaktor naczelna: Marta Ceglarek
Adres redakcji: Wielkopolska Izba Rolnicza, ul. Gołęcińska 9, 60-626 Poznań, tel. 61 227 01 30, faks 61 227 01 31, redakcja 61 227 01 24, e-mail: siewca@wir.org.pl
Druk: Drukarnia Sosnowiec

Artykuły zamieszczone w „Siewca Wielkopolskim” odzwierciedlają poglądy WIR, a redakcja „Tygodnika Poradnika Rolniczego” nie ma wpływu na ich treść.

Ochrona różnorodności biologicznej w warunkach produkcji rolnej – szkolenia realizowane przez konsorcjum ogólnopolskie CDR, ODR i WIR

To cykl bezpłatnych spotkań, które odbywają się w każdym powiecie województwa wielkopolskiego. Szkolenie inauguracyjne miało miejsce 21 września br. w siedzibie Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu. W wykładach uczestniczyli rolnicy z powiatu poznańskiego.

Celem szkoleń są odtwarzanie, ochrona i wzbogacanie ekosystemów powiązanych z rolnictwem i leśnictwem obejmujące następujące cele szczególnie: odtwarzanie, ochrona i wzbogacanie różnorodności biologicznej, w tym na obszarach Natura 2000 i obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami, oraz rolnictwa o wysokiej wartości przyrodniczej, a także stanu europejskich krajobrazów.

Ramowy program obejmuje następującą tematykę:

- obowiązek ochrony różnorodności biologicznej w przepisach Unii Europejskiej i przepisach krajowych;
- ochrona bioróżnorodności a ochrona środowiska;

- zasady i metody ochrony bioróżnorodności w rolnictwie;
- zasady integrowanej ochrony roślin;
- systemy produkcji uwzględniające zasady bioróżnorodności i zapewniające jakość surowców rolniczych;
- realizacja wyznaczonych dla sektora rolnego celów i zadań w „Programie ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015–2020”;

Działania wdrażane w ramach PROW 2014–2020 przyczyniających się do ochrony różnorodności biologicznej oraz korzyści z ich realizacji – zarówno dla rolników, jak i środowiska – a korzyści stosowania prośrodowiskowych systemów produkcji rolnej.

Prócz tej tematyki wykładowcy omówili Krajowy Plan Strategiczny, ze szczególną uwagą na ekoschematy i dobrostan zwierząt. Te kwestie są bardzo ważne, gdyż dotyczą zmian wymogów dotyczących płatności

Fot. Marta Ceglarek

Uczestnicy inauguracyjnego szkolenia pn. „Ochrona różnorodności biologicznej w warunkach produkcji rolnej”

bezpośrednich. Jest to nowe podejście do produkcji rolniczej, uwzględniające dbałość o środowisko. Oczywiście podejmowanie określonych praktyk niesie za sobą rekompensaty finansowe. Więcej informacji na stronie www.wir.org.pl.

Przypominamy, że w szkoleniu uczestniczyć mogą: rolnicy, domownicy rolników, małżonkowie rolników, osoby zatrudnione w rolnictwie, właściciele lasów, wnioskodawcy lub beneficjenci operacji typu „Premie

dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Zapraszamy do kontaktu z naszymi biurami powiatowymi i zapisywanie się na szkolenia. Liczba miejsc ograniczona. Kontakt do biur powiatowych Wielkopolskiej Izby Rolniczej znajduje się na stronie www.wir.org.pl w zakładce „Biura WIR”.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Akcja wymiany osłon wałów przegubowo-teleskopowych

Chyba nikogo nie trzeba przekonywać, jak ważną kwestią przy bezpiecznej obsłudze maszyn rolniczych jest prawidłowe użytkowanie wałów przegubowo-teleskopowych (WOM). Corocznie notuje się wypadki spowodowane eksploatacją tych urządzeń bez zachowania wymaganych zasad bezpieczeństwa. Część z tych wypadków kończy się, niestety, tragicznie. Dlatego też powstał pomysł na akcję wymiany osłon wałów przegubowo-teleskopowych połączonej z propagowaniem zasad BHP dotyczących obsługi maszyn rolniczych. Jest to wspólne przedsięwzięcie Wielkopolskiej Izby Rolniczej i Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”, które realizujemy we współpracy ze szkołami rolniczymi i Państwo-

wą Inspekcją Pracy. Wymianę osłon przeprowadzają specjaliści z firmy SIPMA SA – polskiego producenta maszyn rolniczych i ogrodniczych z Lublina.

Główne założenia i cele akcji zostały przedstawione przez Grzegorza Wysockiego, dyrektora Wielkopolskiej Izby Rolniczej, 6 czerwca br. na posiedzeniu Wojewódzkiej Komisji do Spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy w Rolnictwie Indywidualnym przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Poznaniu. Spotkały się z uznaniem przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji do spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy w Rolnictwie Indywidualnym i jednocześnie wicemarszałka województwa wielkopolskiego Wojciecha Jankowiaka oraz okręgo-

wego inspektora pracy w Poznaniu Pawła Ciemnego.

Projekt zakłada wymianę osłon będących na wyposażeniu szkół rolniczych oraz gospodarstw indywidualnych. Wymiany dokonują specjaliści z firmy SIPMA SA na terenie warsztatów działających przy szkołach współpracujących z Wielkopolską Izbą Rolniczą. Podczas akcji wymiany osłon popularyzowane są także zasady bezpiecznej pracy. Rolnicy otrzymują ulotki informacyjne wydane przez PIP i izbę spółkę ROL-WIR, zawierające zasady bezpiecznej pracy przy obsłudze maszyn rolniczych.

Od czerwca do listopada br. na terenie 18 powiatów województwa wielkopolskiego zaplanowano wy-

mianę ponad tysiąca osłon. Do akcji włączyły się następujące szkoły, które udostępniły swoje warsztaty:

- Prywatny Zespół Szkół w Czarnkowie,
- Zespół Szkół Przyrodniczo-Usługowych im. Stanisława Mikołajczyka w Gnieźnie,
- Zespół Szkół Rolniczych w Grabonogu,
- Zespół Szkół Technicznych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Grodzisku Wielkopolskim,
- Zespół Szkół Przyrodniczo-Biznesowych im. Jadwigi Dziubińskiej w Tarcach,
- Zespół Szkół im. Stanisława Mikołajczyka w Opatówku,
- Zespół Szkół Rolniczo-Budowlanych im. Synów Pułku w Lesznie,

- Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego Trzcianka im. gen. Dezyderygo Chłapowskiego,
- Zespół szkół im. Adama Mickiewicza w Objezierzu,
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Przygodzicach,
- Zespół Szkół nr 2 im. Przyjaźni Polsko-Norweskiej w Ostrzeszowie,
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Michała Drzymały w Brzostowie,
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Marszewie,
- Zespół Szkół Przyrodniczo-Technicznych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Bojanowie,
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Strzałkowie,
- Zespół Szkół Rolniczych w Grzybnie,
- Zespół Szkół Rolniczych i Technicznych im. Hipolita Cegielskiego w Powodowie,

Wymiana osłon wałów przegubowo-teleskopowych w Zespole Szkół Rolniczych w Grzybnie

- Zespół Szkół Powszechnych im. Pierwszych Piastów w Damasławku.
- 14 czerwca br. akcja została zainaugurowana w Zespole Szkół Rolniczych i Technicznych im. Hipolita Cegielskiego w Powodowie w powiecie wolsztyńskim. W inauguracji udział

wzięli: Jerzy Kostrzewa, członek zarządu WIR, Artur Walczak-Mortezai, dyrektor Zespołu Szkół Rolniczych i Technicznych w Powodowie, przedstawiciele Państwowej Inspekcji Pracy, członkowie RP WIR w Wolsztynie oraz rolnicy i uczniowie. Wśród

uczestników znalazł się Tomasz Jazdon – laureat konkursu Wielkopolski Rolnik Roku 2021, który otrzymał voucher na wymianę osłon podczas uroczystej gali 5 czerwca br.

Wiosenna odsłona akcji odbyła się także w szkołach rolniczych w Grodzisku Wielkopolskim, Lesznie, Marszewie, Tarcach, Grzybnie. Zakończyła się 23 czerwca br. w Zespole Szkół Rolniczych w Grabonogu. W pierwszym etapie akcji wymienionych zostało kilkaset osłon wałów przegubowo-teleskopowych. Jesienna odsłona rozpocznie się w październiku i potrwa do końca listopada.

Informacje na temat akcji można otrzymać w biurach powiatowych WIR. Zapraszamy rolników do skorzystania z możliwości wymiany osłon i tym samym zwiększenia bezpieczeństwa pracy w swoich gospodarstwach.

Opracowanie Grzegorz WYSOCKI,
Marta CEGLAREK,
Michał PAWLICZUK

Integrowana produkcja roślin szansą dla rolników – szkolenia w powiecie konińskim

14 i 15 września w Russocicach (gmina Władysławów, powiat turecki) oraz 20 i 21 września br. w Kucharach Borowych (gmina Rychwał, powiat koniński) odbyły się pierwsze szkolenia dla rolników na temat integrowanej produkcji roślin. Organizatorem szkoleń jest Wielkopolska Izba Rolnicza we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Koninie. 28 i 29 września oraz 4 i 5 października odbyły się kolejne szkolenia w ramach projektu.

Szkolenia zorganizowano w związku z planowanymi zmianami we Wspólnej Polityce Rolnej na lata 2023–2027, a ich celem jest poszerzenie wiedzy rolników powiatu konińskiego na temat możliwości skorzystania z funduszy nowego Planu Strategicznego w zakresie ekoschematu: „Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie integrowanej produkcji roślin”. Integrowana produkcja roślin polega na produkcji żywności

W każdym ze szkoleń wzięło udział 30 rolników lub uczniów przygotowujących się do pracy w rolnictwie

metodami bezpiecznymi dla środowiska, polegającymi między innymi na: stosowaniu odpowiedniego płodozmiennu, przestrzeganiu zasad ochrony roślin, wykorzystywaniu odmian odpornych na choroby, szkodniki czy też niedobory wody, prowadzeniu nawożenia według potrzeb pokarmowych roślin przy wykorzystaniu ak-

tualnych badań gleby na składniki pokarmowe i odczynu pH gleby itp.

Szkolenia kończą się wydaniem niezbędnych do prowadzenia tej produkcji certyfikatów.

W każdym ze szkoleń uczestniczy 30 rolników lub uczniów przygotowujących się do pracy w rolnictwie. Szkolenia są współfinansowane ze

środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Instytucja zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

UNIA EUROPEJSKA

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie
Operacja pn. „Integrowana produkcja szansą dla rolników” współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.
Instytucja zarządzająca PROW 2014–2020 – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Szkolenia „Znaczenie różnorodności biologicznej w przestrzeni rolniczej” za nami

W dniach 8 i 9 oraz 22 i 23 września br. w Ośrodku Edukacji Przyrodniczej w Łądzie (gmina Łądek, powiat słupecki) odbyły się cztery jednodniowe szkolenia dla rolników i uczniów szkół rolniczych z powiatów subregionu konińskiego.

Szkolenia współfinansowane są ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Instytucja zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tematyka szkoleń obejmowała znaczenie różnorodności biologicznej w przestrzeni rolniczej. Szkolenia nieprzypadkowo odbyły się na obszarze Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego, gdzie mieści się Ośrodek Edukacji Przyrodniczej w Łądzie. Ośrodek ten był partnerem

Fot. Iwona Czerniak

Podczas szkolenia uczestnikom przedstawiono znaczenie różnorodności biologicznej w przestrzeni rolniczej

projektu. W tematyce szkoleń przedstawiono bowiem informację na temat możliwości pozyskania środków finansowych na stosowanie bioróżnorodności w gospodarstwach rolnych poprzez udział w Programie Rolno-Środowiskowo-Klimatycznym w pakiecie 4. „Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000. Ochrona siedlisk przyrodniczych”, pakietu 5. „Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000. Ocho-

na siedlisk przyrodniczych” oraz pakietu 8. „Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk”. Należy podkreślić, iż wszystkie powiaty wschodniej Wielkopolski dysponują znacznymi obszarami cennych łąk i pastwisk. Zwłaszcza w powiatach kolskim, konińskim i słupeckim takich obszarów położonych wzdłuż rzeki Warty jest dużo. Poza tym, subregion koniński ma dwa duże obszary Natura 2000 położone wzdłuż Warty. Są to obszary:

PLB 300002 Dolina Środkowej Warty objęta Dyrektywą Ptasią oraz PLH 300009 Ostoja Nadwarciańska objęta Dyrektywą Siedliskową.

Szkolenie przeprowadziła Elżbieta Bryl – kierownik Biura Powiatowego Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Koninie, wieloletnia doradca rolnośrodowiskowy, wraz z ekspertem przyrodniczym i zarazem pracownikiem Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu Kornelią Kniołą.

Poza częścią teoretyczną odbyła się również część praktyczna, polegająca na zapoznaniu w terenie z cennymi gatunkami przyrodniczymi, w ramach których trwały użytek może zostać zakwalifikowany do danego rodzaju siedliska botanicznego lub ornitologicznego.

Łącznie przeszkolonych zostało 120 osób. Serdecznie dziękujemy za udział.

Elżbieta BRYL, Iwona CZERNIAK

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Operacja pn. „Znaczenie różnorodności biologicznej w przestrzeni rolniczej” współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Instytucja zarządzająca PROW 2014–2020 – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

V Wielkopolskie Święto Soi za nami!

W sobotę 3 września br. w Nowych Skalmierzycach odbyło się V Wielkopolskie Święto Soi, którego organizatorem były Wielkopolska Izba Rolnicza oraz gospodarstwo rolne Jana Chłasty. Patronat nad wydarzeniem objął wiceprezes Rady Ministrów, minister rolnictwa i rozwoju wsi Henryk Kowalczyk. W Święcie Soi wzięli udział przede wszystkim rolnicy zainteresowani produkcją soi, przetwórcy oraz przedstawiciele instytucji i firm działających w obszarze rolnictwa, w tym firm, które dostarczają na polski rynek materiał siewny i środki ochrony roślin do uprawy soi. W ramach wydarzenia odbyła się konferencja podsumowująca uprawę i zbiór soi na poletkach demonstracyjnych przygotowanych przez Jana Chłastę oraz pokaz zbioru soi.

Otwarcia V Wielkopolskiego Święta Soi dokonał prezes Wielkopolskiej

Izby Rolniczej Piotr Walkowski wraz z wiceprezesem WIR Zbigniewem Stajkowskim oraz członkami zarządu Janem Paulińskim oraz Jerzym Kostrzewą. Prezes WIR powitał wszystkich uczestników oraz wprowadził w tematykę uprawy soi w naszym kraju. Piotr Walkowski wskazał, że soja jest jedną z najważniejszych roślin uprawnych na świecie, bardzo cennym źródłem białka, witamin oraz minerałów. Dodał także, iż nasiona soi i produkty na ich bazie mają wiele właściwości leczniczych, wartości odżywczych i smakowych, dlatego znalazły zastosowanie zarówno w lecznictwie, jak i w kuchni.

Następnie uczestnicy konferencji udali się na poletka doświadczalne przygotowane przez Jana Chłastę, gdzie uczestnicy wydarzenia zapoznali się z poszczególnymi odmianami soi oraz pracami, jakie zosta-

Fot. Grzegorz Wysocki

Otwarcia V Wielkopolskiego Święta Soi dokonał prezes Wielkopolskiej Izby Rolniczej – Piotr Walkowski

ły na nich wykonane. W tym roku plantacja demonstracyjna liczy ponad 13 ha. Na tym obszarze zasianych zostało kilkanaście odmian

soi. Podczas zwiedzania poletek przedstawiciele firmy Saatbau Polska sp. z o.o. przedstawili charakterystykę odmian soi, takich jak:

Fot. Grzegorz Wysocki

Uczestnicy wydarzenia z ogromnym zainteresowaniem przyglądali się poletkom doświadczalnym

Abaca, Ambella, Aurelina, Adessa oraz Adelfia. Następnie odmiany: Chancellor, Governnor i Comandor zaprezentował przedstawiciel firmy Lidea Poland sp. z o.o. Z kolei o zaletach uprawy odmian: Orpheus, Favorit, Lajma oraz Viscount opowiedziała przedstawicielka firmy Agroyoumis sp. z o.o. W trakcie zwiedzania poletek doświadczalnych uczestnicy Święta Soi dyskutowali o uprawie soi w polskich warunkach, wysokości zawiązywania pierwszych strąków oraz terminie dojrzwania. Po komisyjnym wazeniu soi – wcześniejszej odmiany Ambella – gospodarze poinformowali, iż tegoroczny plon wynosi 3 t/ha. Natomiast prognozuje się, iż plony z późniejszych odmian soi będą się kształtować na poziomie 4 t/ha.

Następnie uczestnikom konferencji została przedstawiona prezentacja na temat rekomendacji odmian soi do uprawy w Wielkopolsce, którą omówiła kierownik ZDOO Śrem Wójtostwo Justyna Rejmianiak. Na początku swojego wystąpienia przedstawiła znaczenie soi w Polsce z punktu widzenia doświadczalnictwa. Justyna Rejmianiak opowiedziała o rosnącym areale uprawy, który prawie podwoił się w porównaniu z rokiem poprzednim (w roku 2022 prawie 50 tys. ha). Prelegentka omówiła realizację celów doświadczalnych dla soi, takich jak: pokazanie możliwości uprawy soi w obecnych realiach i uwarunkowaniach klimatycznych

polskiego gospodarowania, pokazanie zdolności plonotwórczych gatunku w naszym kraju w oparciu o nowe odmiany czy też przetestowanie dużej liczby odmian. Przedstawione zostały także wyzwania w doświadczalnictwie i uprawie soi, do których zaliczyć należy: wymagania siedliskowe, pielęgnacja i ochrona zasiewów, zdrowotność, długość wegetacji, zbiór nasion oraz ich wykorzystanie. Na koniec swojego wystąpienia kierownik ZDOO Śrem Wójtostwo omówiła listę odmian zalecanych dla soi w 2022 roku, a są nimi: Abeлина (6), ES Comandor (4), Mayrika (CCA) (3), Acardia (CCA), (2), Albiensis (CCA) (2), Achillea (CCA) (1), ES Governor (1), Nessie PZO (1) oraz Obelix (CCA) (1).

Następnie wiceprezes Wielkopolskiej Izby Rolniczej Zbigniew Stajkowski podzielił się z uczestnikami wydarzenia swoimi doświadczeniami związanymi z uprawą soi oraz wytwarzaniem produktów sojowych, w tym domowego tofu.

Wielkopolska Izba Rolnicza dziękuje wszystkim gościom oraz instytucjom partnerskim za udział i pomoc w organizacji tego wydarzenia. Partnerami wydarzenia byli:

- Saatbau Polska sp. z o.o.,
- Lidea Poland sp. z o.o.,
- BASF Polska sp. z o.o.,
- ADOB sp. z o.o.,
- Gospodarstwo badawczo-rozwojowe NITRAZA dr inż. Robert Cysewski,

- BIOFOOD SC Wałcz,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Consultingowe OBROL Kulczyński sp. j.,
- Agro Efekt sp. z o.o.,
- Agroyoumis sp. z o.o.,
- Piast Pasze sp. z o.o.,
- Gmina i Miasto Nowe Skalmierzyce,
- Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu,
- Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Poznaniu,
- Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa, Oddział Kalisz,
- Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Poznaniu,
- Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu,
- Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych, Zakład Doświadczalny Oceny Odmian w Śremie Wójtostwie,
- Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”.

Wielkopolskiemu Świętu Soi towarzyszyła realizacja operacji „Nasze regionalne bogactwo na stoły! Soja” promującej produkty pochodzące od lokalnych producentów i przetwórców oraz piknik pn. „Smacznie i zdrowo z polską wieprzowiną”.

Nasze regionalne bogactwo na stoły! Soja

Operacja polega na prezentacji produktów pochodzących od lokalnych wytwórców i przetwórców żywności. Jej celem jest stworzenie możliwości do bezpośredniego spotkania producentów, przetwórców i konsumentów. Jednocześnie w ramach operacji zorganizowany został konkurs kulinarny na potrawę z soi. W konkursie wzięło udział pięć kół gospodyń wiejskich, które przygotowały potrawy na bazie soi. Wszystkie potrawy przygotowane w ramach konkursu zostały przekazane do degustacji wśród uczestników wydarzenia. Operacja pn. „Nasze regionalne bogactwo na stoły!” współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ra-

mach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Smacznie i zdrowo z polską wieprzowiną

To inicjatywa, która ma zwrócić uwagę konsumentów na walory odżywcze i zdrowotne mięsa wieprzowego oraz na jego kulinarne zastosowanie. Temu posłużyły degustacje, pokazy kulinarne oraz zorganizowany przy tej okazji konkurs na najlepszą potrawę z wieprzowiny. Organizacją pikniku pn. „Smacznie i zdrowo z polską wieprzowiną” sfinansowana była ze środków Funduszu Promocji Mięsa Wieprzowego.

Konkursy kulinarne miały na celu wskazać na produkty wysokiej jakości skierowane zarówno do osób, które spożywają mięso, jak i tych będących na diecie wegetariańskiej lub wegańskiej. Skala popularności diety wegetariańskiej ciągle rośnie, toteż coraz większe jest zapotrzebowanie na produkty zastępujące mięso. Uczestnicy konkursu przygotowali potrawy zarówno mięsne na bazie wieprzowiny, jak i ich odpowiedniki na bazie soi i tofu, a także takie, które łączyły wieprzowinę i soję.

Opracowanie Katarzyna STRYŻ, Aleksander POZNAŃSKI

Fot. Aleksander Poznański

O zaletach uprawy odmian: Orpheus, Favorit, Lajma oraz Viscount opowiedziała przedstawicielka firmy Agroyoumis sp. z o.o.

UNIA EUROPEJSKA

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie
Operacja pn. „Nasze regionalne bogactwo na stoły!” współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.
Instytucja zarządzająca PROW 2014–2020 – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Święto Pomidora

11 września br. w Rogożewie (powiat rawicki) w otoczeniu pól mieniących się dojrzwymi pomidorami odbyło się Święto Pomidora. Spotkanie miało na celu promocję pomidorów oraz lokalnych producentów i przetwórców tych warzyw. Organizatorami wydarzenia były Wielkopolska Izba Rolnicza, Spółdzielcza Grupa Producentów Owoców i Warzyw dla Przetwórstwa Pudliszki oraz miasto i gmina Jutrosin. Pomidorowa impreza plenerowa odbyła się na plantacji doświadczalnej Elwiry i Leszka Chudziaków. W spotkaniu uczestniczyli prezes WIR Piotr Walkowski, starosta rawicki Adam Sperzyński, prezes SGP Pudliszki Witold Szpurka, przewodniczący RP WIR w Rawiczu Łukasz Rojda, burmistrz Jutrosina Romuald Krzyżosiak, burmistrz Miejskiej Górki Karol Skrzypczak, wójt Pakosławia Piotr Skrzypek oraz rolnicy, przedstawiciele grup producentów warzyw i przetwórcy. W imprezie uczestniczy-

Laureaci konkursu na najlepszą potrawę z pomidorów, realizowanego w ramach operacji „Nasze regionalne bogactwo na stoły!”

ła także delegacja Dolnośląskiej Izby Rolniczej ze Zdzisławem Kanasem, przewodniczącym RP DIR w Miliczu. Uczestników spotkania powitali Maciej Wita, doradca agronomiczny, Piotr Walkowski, prezes Wielkopolskiej Izby Rolniczej, oraz Adam Sperzyński, starosta rawicki.

Po krótkim wstępie odbyła się lustracja upraw pomidorów. Na planta-

cji Elwiry i Leszka Chudziaków można było obejrzeć ponad 70 odmian pomidorów gruntowych przeznaczonych do zbioru ręcznego i mechanicznego. Spotkanie było okazją do wymiany doświadczeń i spostrzeżeń na temat tegorocznego sezonu pomidorowego. O praktycznych aspektach współpracy w grupie można było dowiedzieć się na stoiskach grup producentów, m.in. na stoisku Spółdzielczej Grupy Producentów Owoców i Warzyw dla Przetwórstwa Pudliszki.

Atrakcjami dodatkowymi Święta Pomidora były konkursy, pokazy kulinarne i degustacje potraw z pomidora. Odbył się konkurs na największego (w kategorii okrągły i lima) oraz najdziwniejszego pomidora, w którym zwyciężyli Agnieszka Ofierzyńska, Karol Kaczmarek i Adam Jarus.

Spotkanie było również okazją do zapoznania się z ofertą Towarzystwa

Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”, z którym samorząd rolniczy od lat współpracuje.

Wielkopolska Izba Rolnicza składa podziękowania za wsparcie organizacji wydarzenia Spółdzielczej Grupie Producentów Owoców i Warzyw dla Przetwórstwa Pudliszki, burmistrzowi Jutrosina Romualdowi Krzyżosiakowi oraz państwu Elwiry i Leszka Chudziaków.

Nasze regionalne bogactwo na stoły! Pomidor

W ramach Święta Pomidora Wielkopolska Izba Rolnicza przygotowała stoisko pn. „Nasze regionalne bogactwo na stoły!”, na którym powstała przestrzeń dla producentów rolnych do promocji swoich produktów. Dodatkowym elementem promocji lokalnych produktów rolnych, przede wszystkim pomidorów, był konkurs kulinarny skierowany do kół gospodyń wiejskich oraz stowarzyszeń. Zadaniem konkursowym było przygotowanie najlepszej potrawy z pomidora. Swoje potrawy zaprezentowały: KGW Pawłowo, KGW Śląskowo, KGW Szymonki, KGW Janowo i KGW Sobótka.

Operacja pn. „Nasze regionalne bogactwo na stoły!” współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Michał PAWLICZUK

Na plantacji można było obejrzeć ponad 70 odmian pomidorów gruntowych przeznaczonych do zbioru ręcznego i mechanicznego

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie
Operacja pn. „Nasze regionalne bogactwo na stoły!” współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.
Instytucja zarządzająca PROW 2014–2020 – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Święto Buraczka w Woli Łagiewnickiej

Nagrodzeni uczestnicy konkursu na najlepszą potrawę z buraczka realizowanego w ramach operacji „Nasze regionalne bogactwo na stoły!”

23 września na polach należących do gospodarstwa Rajmunda Stajkowskiego na terenie Woli Łagiewnickiej w gminie Kiszkowo odbyła się impreza promocyjna pn. Święto Buraczka.

Uczestników spotkania przywitał m.in. prezes Wielkopolskiej Izby Rolniczej Piotr Walkowski, który podziękował za udostępnienie miejsca pod organizację wydarzenia oraz goście. Święto Buraczka zorganizo-

wane zostało na polu buraczkowym, na którym dzięki uprzejmości gospodarza można było obejrzeć plantację buraczków oraz zapoznać się z odmianami i ich charakterystycznymi cechami. Ciekawostką dla uczestników wydarzenia były uprawy buraczków żółtych i biało-czerwonych. Jest to nowość na polskim rynku. Uczestnicy spotkania mogli nie tylko zobaczyć plantację takich odmian, ale również spróbować, jak smakują.

Atrakcją, jaka czekała tego dnia na odwiedzających buraczane pole w Woli Łagiewnickiej, był także pokaz zbioru buraczków kombajnem do zbioru warzyw i ziemniaków. Każdy uczestnik wydarzenia mógł wykopać buraczki pozierać do wcześniej przygotowanych woreczków i zabrać ze sobą.

Święto Buraczka miało także do celu zachęcić konsumentów do większego wykorzystania buraków ćwikłowych w kuchni. Buraczki, oprócz niewątpliwych walorów smakowych,

mają również dużo właściwości prozdrowotnych i warto po nie sięgać, szczególnie jesienią i zimą. Goście mogli odwiedzić stoiska kół gospodyń wiejskich, które przygotowały różnorodne potrawy z buraczkiem w roli głównej. Odbyła się degustacja potraw przygotowanych z buraków i sezonowych warzyw. Na stoiskach można było spróbować jajek z farszem buraczkowym, naleśników z buraczka z twarogiem chrzanowym, sałatki śledziowej z buraczkiem, leczu buraczkowego, ciasta bu-

raczanego czy też zakwasu buraczanego.

Nasze regionalne bogactwo na stoły! Burak

W ramach Święta Buraczka Wielkopolska Izba Rolnicza realizowała projekt „Nasze regionalne bogactwo na stoły”. Na stoisku przygotowanym w ramach wydarzenia prezentowano produkty spożywcze wytworzone w lokalnych gospodarstwach i grupach producentów rolnych. Przeprowadzono także konkurs kulinarny

na najlepszą potrawę z buraka. Do konkursu przystąpiły gospodynie z KGW Michalca, Grupa dla Rybna Wielkiego, KGW Skrzetuszewo, Koło Aktywnych Kobiet przy Spółdzielni Rolniczo-Handlowej „Rolnik” w Pobiedziskach oraz Zespół Szkół Przyrodniczo-Usługowych im. Stanisława Mikołajczyka w Gnieźnie.

Wśród konkursowych potraw można było spróbować przepysznych sałatek, farszów, klopsów, ciast i zup, a wszystko z burakiem w roli głównej.

W. MELCER

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie
Operacja pn. „Nasze regionalne bogactwo na stoły!” współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
Instytucja zarządzająca PROW 2014-2020 – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

NASZE REGIONALNE BOGACTWO NA STOŁY! ZIEMNIAK

11.10.2022r.
OSTRZESZÓW

Zespół Szkół nr 2
im. Przyjaźni Polsko - Norweskiej

WWW.WIR.ORG.PL

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Operacja pn. „Nasze regionalne bogactwo na stoły!” współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

UBEZPIECZENIA UPRAW Z DOPLATAMI DO SKŁADEK Z BUDŻETU PAŃSTWA

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” jest kontynuatorem wielowiekowej tradycji wzajemności ubezpieczeniowej. Od 1992 roku realizujemy społeczno-ekonomiczną ideę „**jeden za wszystkich, wszyscy za jednego**”. Naszym głównym celem jest zapewnienie ochrony ubezpieczeniowej, dostosowanej do potrzeb i oczekiwań naszych członków.

**ATRAKCYJNA OFERTA – NIEMAL 2/3 NALEŻNEJ SKŁADKI
FINANSOWANE JEST Z BUDŻETU PAŃSTWA**
**SKORZYSTAJ Z OKAZJI, BĄDŹ SPOKOJNY O SWOJE PŁONY I SPEŁNIJ
OBOWIĄZEK UBEZPIECZENIA UPRAW**

OFERUJEMY 20 RÓŻNORODNYCH WARIANTÓW UBEZPIECZENIA OBEJMUJĄCYCH JEDNO LUB KILKA RYZYK

- ✓ gradu
- ✓ ujemnych skutków przezimowania
- ✓ przymrozków wiosennych
- ✓ huraganu
- ✓ deszczu nawalnego
- ✓ powodzi
- ✓ suszy
- ✓ uderzenia pioruna
- ✓ obsunięcia się ziemi
- ✓ lawiny

UBEZPIECZYMY

- ✓ zboża
- ✓ kukurydzę
- ✓ rzepak i rzepik
- ✓ ziemniaki
- ✓ buraki cukrowe
- ✓ rośliny strączkowe
- ✓ chmiel
- ✓ tytoń
- ✓ warzywa gruntowe
- ✓ truskawki
- ✓ drzewa i krzewy owocowe

DODATKOWE KORZYŚCI Z UBEZPIECZENIA UPRAW W TUW „TUW”

- ✓ Stała cena jednostkowa plonu przez cały okres trwania umowy
- ✓ Możliwość zwiększenia zakresu ubezpieczenia o ryzyko ognia
- ✓ Możliwość ochrony już od 8% ubytku plonu
- ✓ Przejrzysty proces likwidacji szkód
- ✓ Elastyczny system płatności składki

Oferujemy także atrakcyjne warunki ubezpieczenia zwierząt z dopłatami do składek z budżetu państwa.

TUW „TUW” posiada sieć wyspecjalizowanych placówek na terenie całego kraju. Zapraszamy po atrakcyjną ofertę.

www.tuw.pl

Informacja stanowi materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z siedzibą w Warszawie 02-793, ul. Raabego 13.